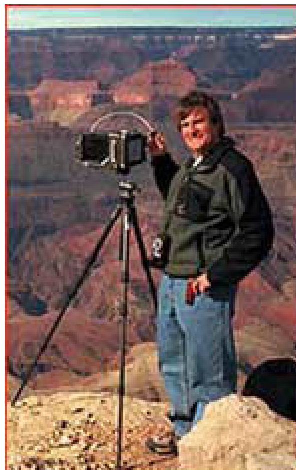
Estetica in Fotografie

©Alain Briot

Despre autor: Alain Briot este unul dintre cei mai populari fotografi de peisaje din Statele Unite in acest moment. Alain a studiat la Ecole des Beux Art in Paris, detine o diploma de master in Arta si in momentul de fata lucreaza pentru doctorat.

Partea I - Cum sa vezi fotografic

1 - Introducere

Cand Michael Reichman (http://www.luminous-landscape.com/) m-a rugat sa scriu o serie de eseuri despre "estetica", prima reactie a fost "Ce intelegi prin estetica?". Dupa citeva discutii privind aceasta idee in timp ce fotografiam impreuna in Escalante Grand Staircase National Monument, inca nu aveam o viziune concreta despre ce anume ar trebui sa va povestesc in legatura cu acest subiect. Chiar si acum, dupa ce m-am lansat trup si suflet in aceasta directie, gasesc dificil sa scriu despre ceva care este evident un aspect esential in munca mea de artist fotograf.

De ce este dificil sa explici lucrurile de care te lovesti in fiecare zi, lucruri pe care le faci instinctiv, aproape inconstient? Motivul cred ca este totusi destul de simplu: este dificil pentru ca aceste lucruri se intimpla natural, aproape prea usor, fara sa gindesti constient despre ele.

In cazul meu, este de asemenea dificil sa exprim in cuvinte un sistem pe care l-am dezvoltat de-a lungul anilor prin incercari si nereusite, ani de educatie despre ce "merge" si ce "nu merge", pana intr-o zi cand, uitindu-ma la o imagine, mi-am spus: "Chiar imi place aceasta imagine. Cum am reusit sa o fac?" Atit eu cit si tu, am ajuns acolo prin perseverenta, pentru ca nu am renuntat niciodata, pentru ca iubim fotografia atit de mult incit gasim mereu atat motivatia cit si sustinerea financiara sa continuam, in ciuda unor rezultate mai putin reusite.

Consider ca sint o persoana educata vizual. Am o experienta indelungata nu numai in fotografie, dar si ca artist vizual, lucrind cu diverse medii. Desi am inceput sa fotografiez in 1980, m-am format ca artist

plastic in pictura si desen, si am practicat arta sub indrumarea parintilor inca din copilarie.

Apoi, sunt hotarit sa arat ce inteleg eu prin "frumos" in modul cel mai estetic posibil. Practic estetica zilnic, doar ca nu o numesc "estetica". In realitate nu pot sa denumesc aceasta practica. Doar creez imagini frumoase cu locuri naturale frumoase si atit.

In concluzie, caut un mod eficient de a-i invata pe altii despre ce fac eu. Deasemena, sunt atent sa nu fac acest subiect prea complicat. Ar fi usor sa atac subiectul in mod teoretic, folosind o terminologie alambicata si obscura si creind un text care ar putea sa intereseze pe educatori dar care nu ar ajuta cu nimic fotografii care doresc sa realizeze imagini mai bune.

Asadar, cum poti sa explici intr-o maniera clara si concisa ceva care se intimpla inconstient? Un mod de explicare ar fi pas cu pas, impartind subiectul in capitole majore. Si acesta este modul in care am sa abordez aceste eseuri. Are avantajul de a fi simplu si direct, organizat si logic.

In acest moment vad noua capitole principale, toate legate de estetica, si care se regasesc in munca mea de fotograf de arta:

1. Cum sa vezi fotografic
2. Compozitia in fotografie
3. Cum sa alegi obiectivul cel mai bun pentru o anumita compozitie
4. Cum sa gasesti lumina cea mai buna pentru o imagine
5. Cum sa alegi cel mai bun "film" pentru o anumita imagine
6. Cum sa determini expunerea cea mai buna pentru un anumit subiect
7. Cum sa alegi fotografiile care merita pastrate
8. Cum sa creezi o colectie de fotografii bune
9. Cum sa ajungi la un stil personal in fotografie

In aceasta serie de articole voi acoperi aceste noua sub-capitole descriind modul meu de lucru si echipamentul folosit (nu numai aparatele pe care le folosesc). O sa folosesc o serie de imagini personale ca exemple, imagini care ilustreaza subiectul abordat, si care descriu cum si de ce am creat acele imagini.

In final, organizarea acestei serii de articole urmeaza pasii pe care ii fac eu cind creez o imagine, si pasii pe care ii recomand sa ii faci tu la momentul fotografierii: gaseste un subiect care te intereseaza, compune imaginea, alege distanta focala pe care vrei sa o folosesti, determina daca lumina este cea mai buna, decide ce film vrei sa folosesti, calculeaza expunerea, alege imaginea cea mai buna, eventual pune la un loc o colectie de imagini bune, si dezvolta-ti un stil fotografic propriu.

Daca acest proces iti suna complicat, nu te ingrijora. A fost complicat si pentru mine cind am inceput sa fotografiez si inca mai este. Tine minte ca scopul acestei serii de articole este de a te initia in acest proces, pas cu pas, si de a te inarma cu indeminarea si tehnica necesara care sa te faca capabil sa parcurgi acest traseu lung si lista de mai sus. Aceasta lista este prezentata numai ca un plan de lucru.

2 - Sa vezi fotografic

Aici ma refer la viziunea ta ca un aparat fotografic.

Eu cred cu convingere ca nu pot sa realizez imagini fara sa vad fotografic. Cu alte cuvinte, trebuie sa vad ceva, sa gasesc un subiect fotografic, sa vad o imagine, inainte sa-mi aranjez aparatul si sa realizez o compozitie. Poate suna evident, dar nu este! Am intilnit numerosi fotografi care "trag" in speranta ca atunci cind se intorc acasa o sa gaseasca o "imagine buna" undeva, in masa de poze realizate. Din nefericire acest mod de lucru produce de obicei dezamagiri legate de imaginile realizate.

Asta insa nu inseamna ca realizind multe imagini este un lucru rau in practica. Multi fotografi iau multe imagini care sint remarcabile. Dar ei stiu sa vada fotografic si nu pozeaza in speranta ca "ceva" va fi bun. Nu este important cate imagini realizezi, ci ma refer la modul in care cineva realizeaza fotografii si ca modul de vizualizare al subiectului influenteaza direct ce fotografiezi.

Fotografia este despre ce vezi, si in acest sens nu este diferita de alte arte bidimensionale cum ar fi pictura si desenul. Crearea de fotografii este in realitate "arta de a vedea".

3 – Abstractia

Ma plimb prin peisajul de primavara inconjurat de ciripitul pasarilor si de mirosul florilor proaspete. Adie o boare de vint usoara, miscind alene frunzele si copacii. Ma simt relaxat si plin de energie in acelasi timp datorita vremii caldute si a prospetimii primaverii.

Dar daca ar fi sa compun o fotografie care sa exprime aceste sentimente trebuie sa-mi reamintesc ca nici o mireasma, nici o adiere blinda, nici un sentiment de relaxare nu poate fi redat intr-o fotografie. Nici unul dintre aceste aspecte nu va fi prezent in imaginea finala decit numai daca, prin experienta personala, pot sa "traduc" aceste sentimente intr-o forma vizuala. Aceasta limitare este impusa de mediu, fotografia este un mediu vizual. Ce nu este inclus din subiectul original este ceea ce "vedem" in fotografie. Restul - mirosuri, atingeri, sunete, emotii - sint toate eliminate din imagine.

Este posibil sa traducem aceste alte sentimente in elemente vizuale? Da, cred ca este posibil, si scopul acestei serii de articole este sa explice cum sa o facem. Dar numai prin studiu, practica si exercitiu putem sa ne perfectionam indeminarea vizuala si sa avem succes. Acesta este unul dintre cele mai dificile aspecte ale fotografiei si anume acela care separa maestrii de ucenici. Ansel Adams spunea: "Fotografiaza nu numai ce vezi, dar si ce simti." Acest lucru nu este simplu, dar nici imposibil.

4 – Concentrarea

Concentreaza-te asupra aspectului vizual al subiectului. Cum discutam mai sus, este usor sa te lasi inselat de simturi si sa crezi ca acestea vor arata bine in imagine. Stim acum ca nu este neaparat cazul! Ce ne capteaza atentia cind toate simturile sint excitate poate ori nu poate fi parte din aspectul vizual al imaginii.

De aceea, pentru a crea o imagine fotografica reusita trebuie sa ne intrebam:

- Este ceva interesant vizual in cadrul la care ma uit?
- Daca da, ce este cel mai important aspect vizual in aceste cadru?
- Daca m-am hotarit sa fotografiez acest cadru, cum poate imaginea sa transmita vizual sentimentele pe care le incerc acum?

Pentru a raspunde acestor intrebari, trebuie mai intai sa invatam cum anume "vede" aparatul foto.

5 - Vizualizarea in doua dimensiuni

Asadar, cum poti sa inveti se vezi fotografic, asa cum "vede" un aparat?

Un aparat vede lucrurile in mod diferit fata de noi. Una dintre diferentele principale este faptul ca aparatul are un singur obiectiv, un singur "ochi", pe cind noi avem doi. Oamenii au vedere binoculara in timp ce aparatele (cu exceptia celor stereoscopice) au vedere monoculara.

Cum influenteaza acest aspect viziunea noastra? Daca nu invatam sa vedem cum vede aparatul, adica uitindu-ne print vizorul aparatului ori inchizind un ochi, s-ar putea sa ajungem la imagini de genul in care un copac rasare din capul unui om! In aceasta instanta cind ne uitam la o scena cu ambii ochi, copacul nu apare ca rasarind din capul persoanei, pentru ca viziunea binoculara ne da posibilitatea sa estimam distanta intre persoana si copac. Viziunea monoculara insa, inlatura perceptia adincimii, lasindu-ne numai cu dimensiunile de latime si lungime, si plaseaza capul persoanei si copacul aparent in acelasi plan.

O imagine fotografica are numai 2 dimensiuni: latime si inaltime. Dar adincimea este parte din lumea fizica si in aceste sens este necesar sa incercam sa o transpunem in fotografie. Daca o fotografie se doreste sa fie realista, atunci adincimea de cimp trebuie simulata. Daca am fi fost sculptori nu ar fi trebuit sa ne preocupe acest aspect. Am fi avut de a face cu latimea, inaltimea si adincimea ca parte a mediului de lucru. Dar cum sintem artisti lucrind intr-un spatiu plan, trebuie sa invatam cum sa recream adincimea in imagini.

6 - Redarea adincimii in spatiul plan

Cum putem simula a 3-a dimensiune intr-un mediu cu 2 dimensiuni? Cu ajutorul perspectivei. Bun, dar cum folosim perspectiva? Folosind citeva tehnici simple:

- Linii convergente - Am vazut cu totii imagini unde drumurile merg din prim-plan pina dispar in distanta. Astfel de imagini creaza o impresie puternica de adincime pentru ca drumurile actioneaza ca linii care conduc privirea spre departare. Imaginea fotografica ori pe monitor este totusi plana. Dar ochiul o percepe ca si cum ar privi in perspectiva.

- Prim-planul si relatia cu fundalul (obiecte mari si mici) - Stim ca ochiul percepe obiectele apropiate ca mai mari decit cele aflate la distanta. De exemplu, un brad apropiat poate apare ca gigantic cind ne aflam linga el, dar poate apare cit un bat de chibrit cind il vedem la citiva km distanta. Plasind un astfel de copac in prim-plan, ori doar o portiune din el, si apoi plasind un alt

copac similar in fundalul cadrului, o sa dea impresia de distanta in imagine. Comparind marimile relative ale celor doua obiecte va duce privitorul la perceperea distantei daca cunoaste marimea aproximativa a unui astfel de copac. Desigur, orice alte obiecte plasate in acelasi mod pot duce la acelasi efect. Obiectivele grand-angulare sint deobicei folosite in acest scop. Dar, orice alte obiective se pot folosi pt. redarea adincimii, importanta fiind intentia de redare a adincimii si nu echipamentul folosit. Personal am realizat astfel de imagini folosind grand-angulare cit si teleobiective.

Horseshoe Bend, Glen Canyon NRA, Arizona. Linhof Master Technica 4x5, Schneider Super Angulon 75mm, Fuji Provia. (ambele imagini).

Aceste doua imagini au fost create in martie 2003 in timp ce vizitam aceste locuri grozave. Mai intii am creat o imagine pe care o consider ca fiind tipica pentru Horseshoe Bend, cea orizontala. Apoi, dindu-mi seama de oportunitatea de a realiza o imagine diferita fata de cele pe care le vezi peste tot cu Horseshoe Bend, am facut a doua imagine, incluzind o relatie prim-plan/fundal dar dintr-un alt unghi unde sa am un obiect in prim-plan.

Dupa o cautare de citeva minute am gasit o aglomerare de pietre cu o forma care reflecta forma movilei din centrul formatiunii. Pentru mine aceasta compozitie ofera un sens mai puternic de adincime de cimp si distanta decit compozitia orizontala. Aproape ca ma face sa ametesc.

- Suprapunerea - Aceasta a patra tehnica presupune o singura regula: stim ca obiectele care sint in fata altor obiecte par mai apropiate fizic. Utilizind aceasta regula putem compune o fotografie in asa fel incit anumite obiecte sa fie suprapuse peste alte obiecte in asa fel realizind impresia de adincime de cimp.

- Ceata - Ceata este o alta tehnica de redare a adincimii. Stim din experienta ca ceata (sau picla) devine tot mai opaca pe masura ce distanta creste. Obiecte indepartate in ceata ori picla sint, in concluzie, mai greu de distins decit obiectele apropiate. Ceata atmosferica care impiedica de

exemplu vizibilitatea in unele situatii, face in acelasi timp simplu de apreciat care obiecte sint mai departate decit altele.

- Combinatie de tehnici descrise anterior - De multe ori fotograful combina mai multe tehnici de redare a spatiului. De exemplu, am creat imagini suprapunind munti, ori cimpii, in conditii de picla. In aceasta situatie, cele doua tehnici intrebuintate se sustin reciproc, rezultind o imagine care este mai puternica vizual si mai puternica decit daca intrebuintam numai un singur mod de redare a adincimii in imagine.

Similar, suprapunind obiecte in acelasi timp cu o relatie prim-plan/fundal este o tehnica des intilnita. De exemplu, o planta in prim-plan care este pusa in evidenta prin folosirea unui grand-angular poate fi intentionat amplasata in compozitie in asa fel incit sa acopere partial un munte din fundal. Sau, acelasi munte poate fi vazut printre ramurile unui copac ca in imaginea din parcul Zion.

The Watchman seen through a Cottonwood tree, Zion NP, Utah.
Linhof Master Technica 4x5, Schneider Super Angulon 75mm, Fuji Provia.

In aceasta situatie am considerat ca formatiunea stincoasa (“the Watchman”) nu era suficienta ca sa creeze o imagine buna. Cerul era potrivit, fiindca nu era complet senin sau complet inorat, dar totusi parca lipsea “ceva”. Mergind citiva pasi am gasit acest copac printre crengile caruia as fi putut incadra scena, fiind iarna si ramurile - dezfrunzite. Copacul era inclinat usor spre dreapta, urmarind linia crestelor care si ele tind spre dreapta imaginii. Este o compozitie puternica care pune accentul nu numai pe copac, dar si pe crestele din fundal, balansind interesul vizual intre cele doua obiecte.